

O Stanovisku Výkonného výboru ÚV KSČM

K VÝROČÍ UDÁLOSTÍ 17. LISTOPADU

V úvodu dokument VV ÚV KSČM připomíná rostoucí význam odkazu 17. listopadu 1939, k němuž se KSČM plně hlásí. Uvádí dále, že 20. výročí počátků novodobé kapitalistické historie ČR je důvodem k zamýšlení a k zhodnocení tohoto období plného přání, nadějí a slibů. Konstatuje, že v roce 1989 většina společnosti očekávala změny v ekonomice, přála si zachování socialismu, pracovních a sociálních jistot, měla nejasné představy o podobě budoucího vývoje v tehdejší Československu, měl Václav Havel představy zcela jasné, jen je vědomě lidem neříkal. Dokument připomíná privatizaci a rozkradení společenského majetku, kupónovou privatizaci jako podvod století, půlmilionovou nezaměstnanost, osmissetisícovou skupinu lidí žijících na hranici chudoby, zbožní charakter vzdělání a zdravotnictví, narůstající kriminalitu a korupci, aktivní

účast našich vojáků v řadě válečných konfliktů v rámci NATO, servilnost naší pravice vůči USA včetně snahy USA vybudovat u nás vojenskou základnu, ztrátu podstatné části naší suverenity vstupem do NATO a ratifikací Lisabonské smlouvy, osobní odpovědnost Václava Havla za vývoj ČR za posledních 20 let. V závěru dokumentu je uvedeno, že KSČM vyzývá ty, kteří se po celých 20 let od 17. 11. 1989 podíleli na politické a ekonomické vládě u nás, aby složili účty našemu lidu. (viz HaNo 14. 11.)

Stanovisko VV ÚV KSČM vyvolalo okamžitou odpověď předsedů pravicových stran. Přidal se i předseda ČSSD – prý komunistům by slušela pokora. Ministr Michael Kocáb k dokumentu řekl, že KSČM se neoddělila od své minulosti, od V. I. Lenina, velkého zločince 20. století, měla by se sama obrátit k Nejvyššímu správnímu soudu k projednání své další existence – většina posluchačů TV Prima 14. 11. 2009 v KSČM nevidí nebezpečí. Podle Rupnika se KSČM neproměnila v moderní levicovou stranu tak jako v jiných zemích. V pořadu na ČT 24 14. 11. 2009 Václav Havel řekl, že komunisté o něm píší stále stejně; pojem kapitalismus zprofanovali komunisté a proto on ho v listopadu 1989 nepoužíval (zapomněl, že se kapitalismus sám zprofanoval první a druhou světovou válkou a krizí 30. let!).

ÚV KSČM zvolil nové místopředsedy

Na programu zasedání ÚV KSČM, které se konalo poslední říjnovou sobotou byla mj. i volba nových místopředsedů strany. Dovolit je bylo nutné proto, že bývalí místopředsedové Jiří Dolejš a Čeněk Milota odstoupili poté, co nalezli na novinářskou provokaci a padlo na ně podezření, že by byli schopni korupčního jednání, byť nikoli ve svůj osobní prospěch. Jana Bystřická pak složila funkci ze zdravotních důvodů.

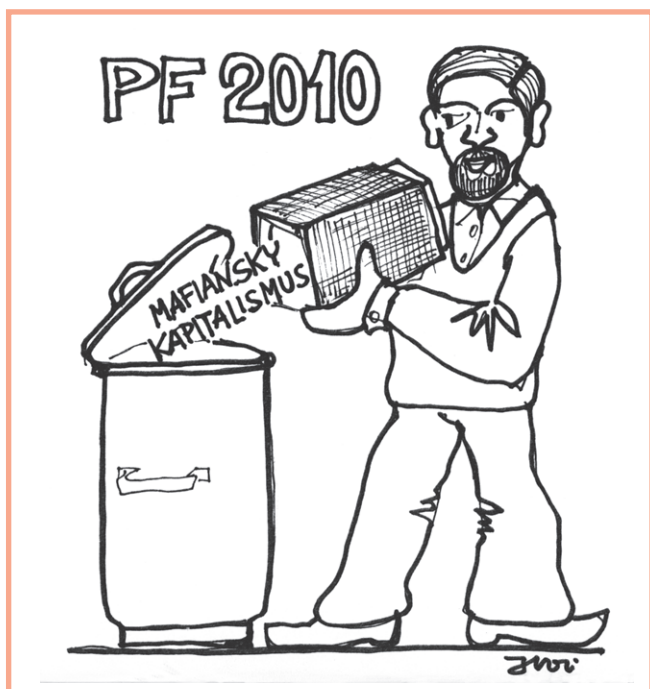
Nově zvolenými místopředsedy se stali poslanec JUDr. Stanislav GROSPÍČ (1964), který bude zodpovídat za odborné zázemí, bývalý novinář a dosud strategický poradce ÚV pro mezinárodní politiku PhDr. Josef SKÁLA (1952), který převezme odpovědnost za regionální a komunální politiku a občanský sektor a poslankyně Bc. Milošlava VOSTRÁ, jejímž resortem bude ekonomika strany. **did**

Dopisovatelům děkujeme, ale...

Redakce si velice váží těch několika mála autorů, kteří více, či méně pravidelně píšou své, na různá témata a oblasti zaměřené texty. Pomáhají nám různorodým a často velmi kvalitním obsahem zpestřovat náš časopis a také zaplňovat mezeru, která přetrvává už dlouhá léta, neboť texty ze stranické práce, či od zastupitelů až na naprosté výjimky trvale chybí.

Vážení spolupracovníci, za vaše úsilí i materiály máte naše poděkování. Žádáme vás, (a případně i další autory) abyste rozsah svých textů výrazně zkrátily. Vzhledem k periodicitě Echa, jeho rozsahu a zaměření není únosné, abychom otiskovali rozsáhlé statě, které se více než do levicového společenskopolitického časopisu hodí jako pojednání do periodik jiného – spíše vědecko teoretického charakteru a zaměření. Takže buďte stručnější!

Děkujeme a i nadále se těšíme na vaši spolupráci. **Redakce ECHO**

VEDENÍ RADNICE V BRNĚ-LÍŠNI DALO ZELENOU HAZARDU

Na zasedání Zastupitelstva městské části Brno-Líšeň 22. října 2009 byla prodávána také »Vyhlaška o regulaci a provozu výherních hracích přístrojů«. V Líšni provozování VHP nebylo dosud obecně závaznou vyhláškou nijak omezeno.

Obec může podle zákona vyhradit místa a časy provozu automatů, může také stanovit, na kterých veřejně přístupných místech jsou automaty zakázány.

Veřejně dostupné zdroje uvádí, že léčba jedné osoby závislé na hracích automatech přijde stát na milion korun ročně. Podle mnoha nejen zahraničních studií je jasné, že provoz hracích automatů přináší obci zvýšenou kriminalitu. Tohle jsou argumenty, které většina zastupitelů Brna-Líšeň nechce vnímat. To, že se Líšeň vyhoupla na čelná místa žebříčků v počtu osob na jeden automat (cca 75 osob na jeden VHP), nás má zřejmě těšit. Nu, jak koho, mě ne. Videoloterijní terminály se vyskytují po Líšni v ještě vyšší koncentraci, rozšíření VLT je zhruba dvojnásobně jako u VHP. Jeden výherní automat tedy připadá na asi 25 obyvatel Líšně včetně kojenců. Bezvadná statistika, z které se stávající vedení může radovat. Do pokladny Líšně přibude přes 5 milionů korun ročně pouze ze správních a místních poplatků a z výtěžku z VHP, což činí cca 3% z rozpočtu.

Jak jinak si vysvětlit, že ani jeden zastupitel ze současné vedoucí koalice nehlasoval pro můj návrh omezit provoz výherních automatů alespoň v době 8⁰⁰ - 14⁰⁰ hodin. Snažila jsem se vysvětlit, že bychom měli chránit alespoň nezletilé děti. Mnoho žáků a studentů chodí za školu do heren, rodiče mají dojem, že dítě je ve školní lavici a ono zatím aktivně prohrává peníze v přítomnosti herny. Nepomohla ani připomínka nedávného líšeňského neštěstí, kdy si mladý chlapec sáhl na život, neboť prohrál peníze, které vzal rodičům, na automatu.

Vedení radnice zřejmě rádo přijme další tragické následky své zaslepenosti. I. místostarosta Moravec se obává, že kdybychom znepříjemnili hernám provoz automatů, mohly by nám odejít na internet. To by asi byla katastrofa. Úřad si téměř každoročně pořizuje novou výpočetní techniku, byť počítač většina úředníků používá pouze jako modernější psací stroj. Kdyby ÚMČ Brno-Líšeň nepotřeboval konkurovat modernitou počítačů NASA, určitě by se v rozpočtu našlo chybějících pár milionů, o které bychom přišli přesunem heren na internet. Stran úspor finančních prostředků na úřadě by se zajisté dal napsat velmi obsáhlý elaborát.

Na rozdíl od místostarosty Moravce vím, jak registrace pro hraní na internetu funguje. Každý, kdo chce hrát, musí mít

minimálně 18 let, což fyzicky prokazuje při registraci platným občanským průkazem. Neumím si představit mnoho rodičů, kteří se zaregistrují místo svých nezletilých dětí, vydají jim přístupové jméno i heslo a následně jim budou ze svého účtu dotovat jejich gambling. V kamenných hernách je pro obsluhu velmi problematické uhlídat, kdo na automatu hraje. Bylo by zřejmě nereálné požadovat po provozovateli, aby všechny hráče legitoval. A proto mohou děti vesele prohrávat a získávat závislost na VHP i VLT. Místo školy navštíví hernu a vedení Líšně jim k tomu zatleská. Vždyť i to je příjem do obecní pokladny! A jak pravil již Vespaianus: »Peníze nesmrdí«. Jenže tady neřešíme veřejné toalety, ale zdraví a životy obyvatel obce.

To ovšem pro současné nekompetentní vedení Líšně nejsou důležité hodnoty. Můžeme se těšit, že obyvatelům Líšně pan starosta, případně jeho místostarostové zdůvodní své rozhodnutí v Líšeňských novinách.

Jako perličku na závěr bych ráda uvedla volební heslo ODS z roku 1998, které znělo »S námi proti hazardu«. Velmi vtipné, obzvláště ve světle toho, že pro návrh omezení provozu heren hlasoval kromě zastupitelů za KSČM pouze JUDr. Havlín (Zelená pro Líšeň). Ostatní zastupitelé dali přednost příjmům do obecní pokladny před pocitem bezpečí obyvatel obce. Snad se jim to nevymstí a nepřijde je inzultovat někdo, komu hrací automaty zničily život.

Kateřina HORÁKOVÁ

Největší ostudy Brna

Na sklonku léta zdarma rozdáváná součást Mf Dnes »sedmička« popsala sedm největších ostud našeho města, tak, jak je v anketě vybrali sami čtenáři. Bylo to

1. Vyořelé kasino v Nádražní ulici (budova Vítkovic), které chátrá už od začátku ledna 2002. Při požáru tehdy zahynul krupiéř a dva hasiči. S budovou se však stále nic neděje.

2. Hlavní nádraží - v posledních dvou desetiletích se prováděly jen drobné úpravy. Budova samotná však působí nevábně. Nyní začala důkladná rekonstrukce fasády a části vnitřních prostor.

3. Brněnský Bronx, tedy prostor ulic Bratislavská, Francouzská, Cejl a některých dalších. Obývaný především, ale nejen Romy se proměňuje jen velmi pozvolna. Problém se léta zabývá Magistrát, místní radnice a dokonce i agentura pro sociální začleňování. Revitalizace tohoto území, podobně jako i civilizování částí jeho obyvatel jde dopředu jen pozvolna.

4. Nedostatek veřejných záchodků je kritizován léta. Město jejich počet zvyšuje jen velmi pozvolna.

5. Bezdromovci - nevoní, obtěžují, žebrají a jsou všude. Ve městě jich je údajně několik set. Kdo je vyhnal na ulici, o tom ani zmínka.

6. Velký Špalíček - odporná, v lepším případě rozpaky vzbuzující stavba, která byla postavena ve vybombardované proluce v r. 1996. Bude strašit, pokud se jí město nerozhodne zbourat. Tehdejší primátor Petr Duchoň (ODS) je však na dostavbu obchodního domu hrdý.

7. Podchod pod nádražím - konečně se pozvolna odstraňují stánky vietnamských trhovců (tak, jak končí nájemní smlouvy). Na vyprázdnění se však bude čekat do roku 2012. O tom, že by se podchod měl zrekonstruovat a hlavně strážníci a policie zajistit bezpečnost lidí, zejména v nočních hodinách nebylo v anketě ani zmínky.

Vcelku se s tím dá souhlasit, má to však své ale. Totiž: Proč nikdo není schopen konečně vyřešit vleklé právní spory kolem budovy Vítkovic a konečně ji opravit, kdo povolil vestavbu zcela nevhodného obchodního domu bloku velkého Špalíčku, kdo povolil zaplevelit podchod pod nádražím stánky a ohrozit tak mj. i požární bezpečnost procházejících, kdo, nebo co způsobilo obrovský nárůst žebráků, bezdromovců a narkomanů v ulicích našich měst, kdo není schopen řešit problémy sociálně slabých... dvacet let po listopadu 1989 se k tomu nikdo nehlásí! Na komunisty, bývalé, ani současné, to však hodit nelze.

Kromě již zmíněných viditelných věcí se Brno změnilo i jinak a velmi výrazně. Sice přibýlo nových budov (kanceláří i bytů pro bohaté), zato se nestaví sociální byty a ty obecní se prodávají lidem, kteří na ně nemají. Narostly počty úřadů a úředníků všeho druhu. Vznikla spousta heren a kasin. Oproti tomu zanikly četné fabriky, které po desítky let dávaly spoustě lidem z Brna i širokého období práci a obživu. Dnes již neexistuje Královopolská, skomírá První brněnská strojírna, Šmeralky, zcela byla zlikvidována Zbrojovka, Zetor jen živoří, zanikly brněnské textilky Vlněna, Mosilana, nejsou Škrobárny a nebude ani Lachema. Je toho víc... Co zůstalo už není naše. K tomu se však nikdo nehlásí (není se co divit). To jsou však ty skutečné ostudy, které by měly vadit a žel je jich daleko víc, než zmíněná sedmička.

Tibor DÁVID

STALO SE V BRNĚ-BOHUNICÍCH

U příležitosti 20. výročí listopadových událostí 1989 byl na Moldavské ulici odhalen památník – plastika rodícího se anděla s kovanou trnovou korunou na hlavě ve tvaru hnízda, z něhož se anděl rodí a chce vylétnout; propojení svobody s lidským utrpením je spodobněno vyzdvižením na čtyřmetrový pylon. Podle starosty Bohunic Roberta Kotziana tři masivní mramorové bloky pylonu symbolizují tři odboje, tři bloky naší svobody – jeden je věnován protikomunistickému odboji, další obětem komunistické zvlůle a zničeným Bohunicím.

Pouze těmto obětem a zničené obci je památník věnován, bohunickému starostovi Robertovi Kotzianovi se v článku ve zpravodaji Naše Bohunice č. 10 i na pozvánce k odhalení památníku vytratil protinacistický odboj, i když starosta píše o třech odbojích a pilířích naší svobody. A za zvlůli minulého režimu považuje starosta vyvlastnění a zbourání jádra původních Bohunic, z těchto domů bylo VYHNÁNO 68 rodin (*až tak tehdejší situaci dramatizoval!*)... staré Bohunice byly donuceny zaplatit krutou daň bezohledné masové výstavbě (*se vším moderním příslušenstvím, i když stěhování zejména pro starší občany zvyklé na stavou zástavbu, není jednoduchou záležitostí!*).

Zastupitel Ing. Václav Žák v 11. čísle Nových Bohunic napsal, že s dost podstatným omezením zimní údržby chodníků stavba památníku poněkud kontrastuje a v době krize jsme všichni daleko citlivější na vydávání peněz. Starosta ve stejném čísle odpověděl, že pouze necelých 5 % chodníků nebude v zimě udržováno. Uvádí dále, že pro 800 000 Kč na stavbu památníku hlasovali v Zastupitelstvu města Brna všichni přítomní kromě zastupitelů za KSČM a jednoho za ČSSD, což je poměrně jednoznačné vyjádření podpory.

Protikomunistický odboj na úkor odboje proti nacistům (*v článku bohunického starosty a na pozvánce k odhalení památníku*) – to je charakteristické pro dnešní dobu plné překrucování minulosti – nejen v Brně-Bohunicích.

Karel JANIŠ

(ejram)

BOHUNICE DNES

*Na mramorovém
komíně
čáp tváří se
nevládně
nevěda, co by
mladým
do zobáku
dal.
Ó Roberte, ó Roberte.*

*Tvá „čistá duše“
slepě dějinami
kluše, jak nebohá
Rosinanta,
ó Roberte, ó Roberte.*

*Kéž osvítlí Tě
rozum,
abys pravdu poznal,
zatím pouze
občanům ses vyznal
z hlouposti
a nenávisli.
Ó Roberte, ó Roberte.*

NEJDE JEN O SPREJERSTVÍ!

Haló noviny 12. listopadu uvedly, že na pomník vojáků Rudé armády v Brně-Králově Poli, někdo nasprejoval znak připomínající hákový kříž. Oba symboly - srp a kladivo i kříž - jsou na žulovém pomníku pod sebou. Podle zprávy ČTK se P ČR už případem zabývá. Pachatele zatím nemají, v každém případě však budou řešit jako trestný čin

Tolik tisk. O památníku se mluví od doby, co z něj místostarosta Brna-Králova Pole René Pelán (ODS) nechal srp a kladivo odstranit. Ten také nebyl potrestán a způsobenou škodu také dosud nezaplatil. Brněnský magistrát je tam jako správce pomníku letos na jaře vrátil.

Nechtěl jsem, ale opět se musím k tomuto tématu vrátit. V poslední době pravidelně na toto téma mluvím na TK MěO KSČM a opakovaně publikuji v občasníku Echo, na webových stránkách KSČM Brno i v Haló novinách. Asi je to málo. V krátké době byl pomník v Králově Poli pomalován opakovaně, na vojenském pohřebišti v Brně-Komíně na tzv. Ruském vrchu jen nedávno někdo urazil cíp snad deset centimetrů tlusté mramorové desky. Jak tam pokračuje vyšetřování se ČTK policejní mluvčí nezeptala. Jen docela nedávno jsem na TK KSČM řekl, že poškozování pomníků (jakýchkoli) se v Brně, a žel nejen zde, stává módou. Mýlil jsem se, jde o soustavný a cílevědomý útok na naši historii. Za vandalské to lze považovat zejména v případech, kdy parta zdrogovaných, či zalkoholizovaných výrostků poničí náhrobky na

sprejerství, řekla ČTK mluvčí brněnské policie Andrea Procházková. Zda lze v případě nasprejovaného znaku mluvit i o trestném činu propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, podle mluvčí ukáže až vyšetřování. Musel by se prokázat úmysl, řekla. Mluvčí dodala (správně), že nejde o první útok na pomník.

křesťanském hřbitově. V ostatních případech (židovské hřbitovy, válečné hřbitovy a památníky...), kterých také není v naší nevelké republice málo, nemůže jít o nic menšího než rasovou a etnickou nenávisť a snahu smazat kus historie této země.

Znamená to, že sklízíme ovoce dvacetiletí přepisování dějin a znamená to, že nejen policie, státní zastupitelství a soudy budou muset přitrvdít. Mladou generaci bude nutno začít urychleně vychovávat. Kdo ale vychová ty, kteří už jsou ze školy pryč je otázka. Nabízí se i jiná: co říká ruská strana? Bude mlčet? Nechá si to líbit?

V kriminálu se polepší jen málokdo, i kdyby se tam nakrásně po zásluze dostal. Neboť nejde jen o sprejerství! Je slepý, kdo to nevidí, je hluchý, kdo to neslyší. Jde o revizi výsledku druhé světové války, jde o útok na Benešovy dekrety, jde o opětovný nástup fašismu! A tomu musí všichni slušní lidé zabránit jakýmkoli prostředky. Vláda jich ovšem má dostatek, jen je využít!

Tibor DÁVID,
tiskový mluvčí MěO KSČM v Brně

Pomník Rudé armády v Králově Poli. Foto Tibor Dávid

Čerpáme poučení z minulosti

INTERNAČNÍ TÁBOR SVATOBOŘICE

Jde o sborník příspěvků z Mezinárodního kolokvia, které se uskutečnilo v Kyjově 14. září 2007 u příležitosti 65. výročí vzniku Internačního tábora Svatobořice (ITS). Bylo věnováno postavení tohoto tábora v plánech nacistické válečné mašinerie v Protektorátu Čechy a Morava v letech 1942-1945. Vždyť v něm bylo postupně uvězněno přes tři tisíce rukojmí – přímých příbuzných velitelů našich jednotek na frontách druhé světové války K. Klapálka, L. Svobody, Vl. Janka, 330 příbuzných letců RAF, příbuzných zahraničních vojáků z Brna-Líšně, z okresu Brno-venkov, z východních Čech, jak o tom hovořili zasvěceně referující na kolokviu. Dech se tajil přítomným, když o svých prožitcích v tábo-

ře hovořili bývalí uvězněni, byla mezi nimi i jedna z těch několika desítek dalších tehdy v dětském věku.

V publikaci nechybí ani výběr nejznámějších nacistických koncentračních táborů a charakteristika germanizace českých zemí v letech nacistické okupace; došlo tak k zařazení ITS do širších souvislostí naší minulosti.

Několik vystoupení na kolokviu poukázalo na odkaz minulosti dneška. V tomto ohledu zaujala zejména tehdejší europoslankyně Jana Bobošíková. Poukázala na přítomné dědictví druhé světové války v evropské politice, jak je tato válka v různých evropských zemích vnímána velmi odlišným způsobem; a současně upozornila na vzrůstající

projevy nacismu, rasismu, antisemitismu a xenofobie v Evropské unii a také v České republice.

Konání kolokvia bylo více než potřebné, z jeho jednání vyplynuly některé dosud historií nezodpovězené otázky, které mohou být východiskem pro komplexní zpracování tohoto závažného a stále aktuálního tématu... zdůraznil zdejší rodák a jeden z hlavních organizátorů kolokvia a vydání sborníku příspěvků na něm přednesených Jan Kux. A v osudech prostých lidí i dětí a ve vůli, s jakou jim vzdorovali, spatřuje předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu Anděla Dvořáková odkaz budoucím generacím.

Karel JANIŠ

Ani padlé nenechají na pokoji

MF Dnes a její internetová verze nedávno přinesly informaci, že ODS ovládaná místní radnice v Brně-Králově Poli objednala geofyzikální průzkum památníku Rudé armády v parku na Božetěchově ulici. Cílem bylo údajně zjistit, na kterém konkrétním místě se pozůstatky více než tří set padlých vojáků a důstojníků nacházejí. Ve dvou hrobech údajně není nic! Žádná stopa po kovovém předmětu, kterým by mohl být třeba i knoflík. Alespoň to tvrdí historik Pavel Paleček, člen skupiny odborníků a úředníků sestavené Radou MČ. Následně se místostarosta René Pelán vyjádřil v ČT 24, že radnici jde pouze o to, aby se např. pozůstatky nenacházely třeba v prostoru současného dětského hřiště, či někde jinde, kde to není důstojné. Pelán také v minulosti osobně přiložil ruku k dílu, aby z opraveného památníku vyrobil srp a kladivo. Nyní prý už nic takového neudělá, ale také pozapomněl televizní redaktorce sdělit, kdy zaplatí vzniklou škodu. Dodal, že sám je ochoten objednat další průzkum v parku. Navíc starostlivě poznamenal, že v případě, že ostatky se nacházejí jinde by byla škoda vynakládat několik set tisíc na vybudování ozdobné ohrady pietního místa.

Co za celou podivnou starostí stojí, však neobjasnil. Jemu a jemu podobným nejde už delší dobu o nic jiného, než pietní místo zlikvidovat a ostatky přemístit na vojenské pohřebiště Ústředního hřbitova, případně nabídnout ruské straně k repatriaci domů. Přepsat a vymazat historii, která se nyní české pravici nehodí do krámu. Pelán však zapomíná, že místní radnice není oprávněna, ani kompetentní podobným způsobem jednat. Tyto kompetence má u nás Ministerstvo obrany, která vojenské hroby a památníky spravuje a pochopitelně ruská strana, v ČR zastoupená velvyslanectvím.

Vyzýváme proto pamětníky, aby, pokud jsou schopni a ochotni doložit své osobní svědectví, případně i fotografie z doby, kdy byly ostatky padlých rudoarmějců pohřbívány, se přihlásili na **MěV KSČM v Brně, Křemová 67 PSČ 659 58** nejlépe osobně, případně písemně. Pokud už nebydlí v Brně, tak telefonicky na čísla **543 255 140**, nebo mobil **604 591 141** (Tibor Dávid), případně e-mailem na adresu **tibor.david@volny.cz**.

Nedopusťme, aby byla historie přepisována, aby byla zapomenuta!

Tibor DÁVID, mluvčí MěO KSČM v Brně

PROSINCOVÁ VÝROČÍ

☆ **Před 105 lety – 10. prosince 1904** se v Letňanech u Prahy narodil **Antonín NOVOTNÝ**, v letech 1953-1968 první tajemník ÚV KSČ, v letech 1957-1968 prezident republiky. Zemřel 28. ledna 1975. Nedávno vyšlo nové vydání jeho vzpomínek.

☆ **Před 125 lety – 19. prosince 1884** – se v Zákolanech u Kladna narodil **Antonín ZÁPOTOCKÝ**, v letech 1945 předseda ÚRO, v letech 1948-1953 předseda vlády a v letech 1953-1957 prezident republiky, autor románů: Vstanou noví bojovníci, Bouřlivý rok, Rudá záře nad Kladnem Rozbřesk, Barunka. Zemřel 13. listopadu 1957.

(O jejich životě a působení jsou obsáhlé stati v těchto publikacích:

- Vladimír Kadlec, Podivné konce našich prezidentů, Kruh Praha 1991.
- Libor Budinský, Deset prezidentů, Knižní klub Praha 2003.
- Jiří Pernes, Takoví nám vládli... Brána 2003
- Čestmír Císař, Moji českoslovenští prezidenti, Slávy dcera 2006).

☆ **Před 130 lety – 21. prosince 1879** – se v Gori u Tbilisi narodil **Josif Vissarionovič Džugašvili**, známý pod příjmením **STALIN**. Dlouholetý vedoucí představitel KSSS a SSSR zemřel 5. března 1953. Jeho kult osobnosti byl odhalen na 20. sjezdu KSSS v únoru 1956 v obsáhlé zprávě N. S. Chruščova. Vyšel z ní Dmitrij Volkogonov ve dvoudílné publikaci Politickij portret J. V. Stalina, Triumf i tragedija, Izdatelstvo APN Moskva 1989, celkem 1344 stran, do češtiny nebyla přeložena.

Z dalších autorů uvádím: Václav Veber, Stalin, Stručný životopis, Karlova univerzita v Praze, 1996 (uvádí datum Stalinova narození 6. prosince 1878 v Didi-Lilo poblíž Gori, toto datum uvedla TV Prima 25. 10. 2009 v seriálu o Stalinovi, prý si upravil sám Stalin den narození). Walter Kerr, „Obyčejný Stalin“, BVD s.r.o. 2006 (datum narození uvádí 21. 12. 1878). Alan Bullock, Hitler a Stalin, Paralelní životopisy, KMa, spol. s.r.o. Brno 2006. (Tato kniha v rozsahu 1036 stran odpovídá dnešnímu hodnocení o dvou největších diktátorech a masových vrahách 20. století).

• Ludo Martens, Jiný pohled na Stalina, Orego Praha 1995 – belgický komunista, působení J. V. Stalina obhajuje.

KJ

Každý den v prosinci jednalo i několikrát Koordinační centrum Občanského fóra (KC OF) nebo jeho operativní skupiny o aktuální politické situaci, o změnách ve složení české a federální vlády i o kandidatuře na prezidenta republiky. Probíhala postupně jednání s představiteli KSČ, Čs. strany socialistické, Čs. strany lidové a Socialistického svazu mládeže o jejich stanoviscích k vývoji po 17. listopadu 1989 i o změnách v jejich vedení.

○ **1. prosince** evidovalo KC OF kolem 900 OF na celé zemi.

○ **4. prosince** na Václavském náměstí protestovali účastníci velkého shromáždění proti změnám ve federální vládě v poměru 15 : 5 ve prospěch KSČ, požadovali propuštění všech politických vězňů a odstoupení prezidenta G. Husáka.

○ **7. prosince** podal předseda federální vlády Ladislav Adamec demisi a prezident pověřil sestavením nové vlády dosavadního místopředsedu vlády Mariana Čalfa. Po další dva dny M. Čalfa jednal o tom s politickými stranami i s OF.

○ **8. prosince** souhlasilo 26 z 33 přítomných na jednání krizového štábu KC OF s návrhem Michaela Kocába, aby kandidátem na prezidenta byl Václav Havel.

○ **10. prosince** odvolal prezident G. Husák 13 dosavadních federálních ministrů a jmenoval novou federální vládu s přívlastkem „vláda národního porozumění“. Předsedou se stal Marian Čalfa, místopředsedy Valtr Komárek, Ján Černogurský, Vladimír Dlouhý, Václav Klaus (finance), Jiří Dienstbier (zahraničí), kovář z ČKD Petr Miller (práce a sociální věci) a další, zůstal např. Miroslav Vacek (obrana), Andrej Barčák (zahraniční obchod). Z 20 ministrů bylo 9 členy KSČ (později ze strany vystoupili), po dvou z ČSS a ČSL a 7 bez politické příslušnosti. Po jmenování vlády a přijetí slibu G. Husák oznámil písemně abdikaci na funkci prezidenta republiky. S potleskem byla na shromáždění občanů na Václavském náměstí přijata informace o vzniku nové federální vlády a o abdikaci G. Husáka. Herec Jiří Bartoška vyhlásil jménem OF kandidaturu Václava Havla na Pražský hrad.

○ **11. prosince** byl sekretariátem ÚV SSM navržen Čestmír Císař na prezidenta. Před budovou parlamentu několik stovek studentů manifestovalo pro V. Havla za prezidenta. Tato shromáždění se po několik dalších dnů opakovala.

○ **15. prosince** M. Čalfa nabídl V. Havlovi další postup při volbě předsedy parlamentu (A. Dubčeka) a prezidenta republiky (V. Havla) na utajené schůzce – přesně tak se stalo.

○ **17. prosince** ministr zahraničí Jiří Dienstbier se svým rakouským kolegou A. Mockem symbolicky přestříhl dráty zátarasu na hranicích obou států a **23. prosince** se totéž uskutečnilo s H. D. Genscherem u hraničního přechodu s Němecem u Rozvadova.

○ **18. prosince** se Čestmír Císař a **19. prosince** Alexander Dubček vzdali kandidatury na prezidenta republiky ve prospěch Václava Havla. Parlament schválil vládní prohlášení a vyslovil se pro veřejnou volbu prezidenta.

○ **20. - 21. prosince** mimořádný sjezd KSČ zvolil do čela strany Ladislava Adamce za předsedu a Vasila Mohoritu za 1. tajemníka, schválil akční program strany na nejbližší období, zrušil známé Poučení z krizového vývoje... po XIII. sjezdu KSČ, rehabilitoval vyloučené členy KSČ po letech 1968-9 a omluvil se všem, kteří byli postiženi neoprávněnými represáliemi, vyloučil z KSČ Vasila Bilaka a pozastavil členství v KSČ 32 členům bývalého vedení strany.

○ **23. prosince** jednal celostátní sněm OF o budoucnosti hnutí – podle V. Havla OF reprezentuje široké spektrum veřejnosti a je do voleb garantem pokojné cesty k demokracii.

○ **28. prosince** byli za rezignující poslance kooptováni do Sněmovny lidu Federálního shromáždění např. Václav Benda, Jan Bubeník, Jaroslav Šabata, Věnek Šilhan; do Sněmovny národů Ladislav Lis, Zdeněk Jičínský a Alexandr Dubček, který byl zvolen do funkce předsedy Federálního shromáždění ČSSR.

○ **29. prosince** se Václav Havel veřejnou jednomyslnou volbou stal prezidentem republiky.

PO LISTOPADU MÁ ČESKÁ REPUBLIKA DOKONCE I MOŘE ... A TO MOŘE PROBLÉMŮ !

Stalo se v Brně

○ **4. prosince** velké množství občanů na náměstí Svobody požadovalo vládu bez převahy členů KSČ, propuštění politických vězňů a odstoupení G. Husáka z prezidentského úřadu do 10. prosince, jinak dojde 11. prosince k nové generální stávce.

○ Ve dnech **7. - 11. prosince** demonstrovali studenti středních a vysokých škol a další občané před budovou městského výboru KSČ na Žerotínově náměstí a požadovali předání budovy pro potřeby zdravotnictví. Sekretariát KV KSČ v Brně doporučil využití budovy této i budovy OV KSČ Brno-venkov na Údolní ulici pro potřeby zdravotnictví nebo školství.

○ **11. prosince** vyslovalo shromáždění na náměstí Svobody uspokojení nad jmenováním nové federální vlády, propuštěním politických vězňů a abdikací Gustáva Husáka, podpořilo kandidaturu Václava Havla na tuto funkci. Pokračovalo jednání představitelů Občanského fóra a Národního výboru města o zvýšení počtu zástupců nekomunistických stran a bezpartijních v radě Národního výboru města Brna.

○ I z Brna byli delegáti mimořádného sjezdu KSČ v Praze ve dnech **20. - 21. prosince**. Celostátního sněmu OF v Praze **23. prosince** se zúčastnili z Brna Petr Cibulka, Bohumila Jurková, Michal Dymáček a Jaroslav Šabata, který byl zvolen za člena rady KC OF.

○ Postupně byla budova MěV KSČ na Žerotínově náměstí předána zdravotníkům, budova OK KSČ Brno-venkov je dnes sídlem ombudsmana a budova KV KSČ na Burešově ulici se stala sídlem rektorátů brněnských vysokých škol – dnes je v ní umístěn Nejvyšší soud České republiky.

MOJE POZNATKY A ZKUŠENOSTI Z NAŠÍ NEDÁVNÉ HISTORIE

Pocházím z vesnice v blízkosti Brna. Střední školu jsem vychodil v Brně, zde jsem se i vyučil strojním zámečnickem a posléze při zaměstnání vystudoval i průmyslovku. Proto jsem i prožíval veškeré dění, které v letech 1936 a dál se dělo v Brně a okolí.

Jako 13-15letí kluci jsme byli svědky počínání brněnských Němců, zejména jejich obdivu k Hitlerovi a nacismu, který dávali veřejně najevo před německým domem na dnešním Moravském náměstí. Docházelo zde k častým střetům s nimi a s českou mládeží, která bránila republiku a odsuzovala jejich jednání. Vzhledem ke zbabělosti české buržoazie, zejména agrárníků, a zradě západních mocností, zejména Anglie a Francie, došlo k rozbití republiky a zabránění Sudet. České obyvatelstvo bylo vyhnáno z pohraničí. Němci jim zabrali veškerý majetek. Vzpomínám, jak se k nám na vesnici k sousedům nastěhovala rodina vyhnaná Němci z pohraničí a jen za pomoci občanů získali nejnужnější věci na bydlení ve dvou místnostech u souseda. Obdobných byly deseti-tisíce.

Toto dnešní novodobá buržoazie nechce vzpomínat a záměrně zkresluje historii. Stejně tak to zkresluje i bývalí sudetští Němci a vědomě zamlčují historická fakta ve snaze získat znovu majetek, který ukradli a byl jim po právu v roce 1945 po vítězství Sovětského svazu nad fašismem odebrán.

Brněnští Němci byli ve své většině zuřiví nacisté, a proto oprávněně české obyvatelstvo z Brna po osvobození Brna Sovětskou armádou všechny německé nacisty z Brna deportovalo do Pohořelic, odkud byli přesunuti do Rakouska. Je třeba dnes tato historická fakta připomínat zejména mladým, aby si uvědomili, že dnešní novodobá buržoazie stále více chamtí po dalším majetku a bezohledně to činí na úkor řadových občanů i středních živnostníků.

Historie se svým způsobem opakuje. V roce 1938 se agrárníci a další velkoburžoazie spojili s nacisty a zaprodali republiku. A dnes? Dochází ke stále vět-

ší zadluženosti republiky i řadových občanů.

Dnes téměř veškerý majetek, který patřil státu, tedy nám všem, je stále více rozprodáván a ani to nestačí na úhradu dluhů. Obdobně je to i s občany. I u nich roste trvale zadluženost a rostoucí nezaměstnanost zhoršuje podmínky občanů na zaplacení dluhů. Je třeba všem občanům připomenout, že před rokem 1989 byl státní rozpočet trvale ziskový a republika měla dokonce pohledávky zejména v zemích Středního východu za dodané zboží ze státních podniků. Státní podniky byly vysoce ziskové a přispívaly miliardami korun ročně do státní-

Florian BŘOUŠEK,
účastník II. odboje,
člen partyzánské skupiny

ho rozpočtu, který měl také trvale ročně miliardové přebytky. Proto byl dostatek finančních prostředků na růst důchodů, na bezplatnou zdravotní péči, nájemné bylo trvale nízké a regulované státem. Nutno všem připomenout, že v západní Evropě platí zásada, že návratnost vloženého kapitálu do výstavby činžovních domů je 65 let a ročně se počítá se 4% odpisem vloženého kapitálu a roční zisk je také 4%. Osobně jsem si to ověřil při návštěvě Francie, a to v Paříži a Bretani. Toto mi umožnili místní podnikatelé, s kterými jsme uzavírali vzájemně výhodné obchody.

Tehdejší průmysl a průmyslové výrobky byly technicky i kvalitou na špičkové úrovni. Proto také nebyl problém uplatňovat se s našimi výrobky na západních trzích za výhodné ceny před vysokou konkurencí.

Na příklad v MEZ Brno, kde jsem tehdy působil, se vyráběla čerpadla pro obráběcí stroje. Podařilo se soustředit jejich výrobu ze všech zemí EVHP pro jejich špičkově technickou úroveň do MEZ Brno a Sovětskému svazu předat pro jejich výrobu naši kompletní technickou dokumentaci, neboť jejich objem výroby byl na takové výši, že naše kapacita na to nestačila. Byly dohodnuty i dodávky do západního Německa, když se po zkouškách přesvědčili o kvalitě našich výrobků.

Obdobně i numericky řízené pohony pro obráběcí stroje pro jejich vysokou technickou úroveň a kvalitu byly mimo RVHP dodávány do Francie. To vše pod-

porovalo zvyšování efektivnosti československé ekonomiky. Obdobně to bylo i v dalších podnicích. Jednotlivé státní podniky byly vysoce ziskové a stovky milionů plynuly do státního rozpočtu.

Jaká je situace dnes?

Předně je třeba zdůraznit, že většina zisků ze státních podniků odchází do zahraničí podle toho, kterému majiteli patří. Přitom zdanění zisků podnikatelů je nízké a stát ztrácí příjmy, které by měl mít při správně odstupňovaném zdanění dle výše příjmu. Ve Švédsku a dalších zemích je odstupňované zdanění podle výše příjmu od 15% do 60%. U nás nyní platí stejné daně nejen malý a střední živnostník, ale i podnikatel s vysokými příjmy. A proto stále není dostatek finančních prostředků ve státní pokladně a rozpočet je trvale ztrátový.

Je ostudné, že dnešní vedení státu nejen trpí, ale dokonce podporuje neúměrný růst nájemného a vůbec se nestará o to, z čeho mají občané s nízkými příjmy zaplatit. Do roku 1989 se stavěly ročně desítky tisíc nových bytů s nízkým nájemným.

Dostatek finančních prostředků ve státním rozpočtu zabezpečoval i ústavou chráněnou zásadu, že „občan má právo dle zákona na bezplatnou zdravotní péči“. I když stále toto ustanovení je v ústavě uzákoněno, dřívější i dnešní vláda na to nedbá a ústavu porušuje. Zatím ani Ústavní soud v tomto nesjednal nápravu, přestože na tuto skutečnost byl upozorněn. Snad se z té letargie probudí a sjedná nápravu. Proto většina občanů, která prožila období, kdy zdravotní péče byla zdarma, očekává, že se dočká doby, kdy bude dodržována ústava a bude bezplatná zdravotní péče.

A důchody? I na ně byl trvale dostatek finančních prostředků, a proto docházelo pravidelně každý rok k valorizaci důchodů, jejichž výše zaručovala důchodcům slušnou životní úroveň. Navíc byl dostatek příležitostí pro toho, kdo mohl ještě pracovat a k důchodu si přivydělat. Dnes, kdy jsou statisíce nezaměstnaných, tuto šanci důchodce nemá. Důvodem je i to, že většina podniků patří zahraničnímu kapitálu a pro ně je rozhodující nejvyšší zisk, který je okamžitě přesouván do zahraničí a u nás, kde jej řadoví občané vytvoří, téměř nic nezůstane.

Do státní pokladny téměř nic z toho nejde, i když jej vytvořily české pracoviště ruče. Proto se stále zvyšuje zadluženost státu. Roste i zadluženost občanů,

(Pokračování na straně 7)

SOLIDÁRNOST

*Topí-li se firmy v krizi,
z šéflů budou žebráci.*

*Pomoc? Když se zaměstnanci
zřeknou peněz za práci.*

Alois REICH

Nejen o uplynulých 20 letech

HRADBA VZDORU

Jde o novou knihu, v níž poslanec Miroslav GREBENÍČEK charakterizuje a hodnotí uplynulých 20 let, kdy byl předsedou ÚV KSČM a kdy on (a rodina) byl terčem útoků sdělovacích prostředků. V knize rozebírá tři příklady kampaní proti němu. V kapitole „Slepé patrony Čestmíra Šikoly“ píše o vytrvalé snaze telegrafisty zpravodajské skupiny Clay-Eva očernit předsedu ÚV KSČM v očích veřejnosti v regionálním tisku a u Nejvyššího a Ústavního soudu. Ale soudy Šikolovi nedaly za pravdu.

V kapitole „Kobra inkviziční versus Grebeníček starší“ se M. Grebeníček zabývá útoky, které proti němu byly vedeny označením jeho otce Aloise za krutého vyšetřovatele StB v Uherském Hradišti – občas se objevují i nyní, kdy Alois G. již nežije. O událostech ve věznicích v Uherském Hradišti v 50. letech byl natočen film, který byl veřejností i kritikou přijat s velkými rozpaky a Alois G. přímo jmenován nebyl!

V kapitole „Šináglův lásky čas“ píše autor o průběhu prvomájové manifestace KSČM v Praze v roce 2005 a Šináglu tahanici s policisty, což pro naši televizi bylo pořádné sousto. Uvádí další příklady jednání tohoto zaníceného bojovníka, jehož mají plné zuby i „konfederalisté“ paní Kavalírové, a to už stojí za to.

Miroslav Grebeníček se potřeboval zbavit značné psychické zátěže, kterou v něm uvedené případy vyvolaly. Poněvadž byl bez viny, důrazně odmítl, aby ho

neustále drtily „dějiny“. Jak uvádí, zvedla se v něm dokonce VLNA VZDORU – odtud název knihy. Rozhodl se veřejnosti předložit mnohdy málo známé či zcela neznámé obrazy toho, co je skryto „za oponou“ běžně mediálně prezentované virtuální reality české politiky. Zachycuje na základě vlastní zkušenosti s využitím spolehlivých, v knize citovaných a odkazovaných pramenů „odvrácenou tvář“ veřejného života. Jako historik se M. Grebeníček opírá o celospolečenskou zkušenost, o postižení podstaty minulých procesů. Paměť lidí mnohdy vzala či bere za své, paměť dokumentů zůstává a usvědčuje soudobé manipulátory moci z nekorektní interpretace naší novodobé historie.

Vydání knihy Hradba vzdoru věci neskončily. Mf Dnes uveřejnila 11. září 2009 článek Jana Gazdika pod názvem „Otec týral vězně, přiznal Grebeníček“. Alois Grebeníček se vrátil z koncentračního tábora, v němž si zkusil své a nechal se při výsleších vězňů strhnout metodami gestapa, po válce nechtěl, aby se vrátily. Tak mluvil poslanec Grebeníček při křtu své knihy Hradba vzdoru, k odsudku vražd našel odvahu až nyní? V roli pouhého historika, předtím byl především politik.

Haló noviny uveřejnily 29. září 2009 otevřený dopis šéfredaktorovi deníku, v němž Miroslav Grebeníček uvádí, že redaktor J. Gazdík v rozporu s Etickým kodexem novináře nepravdivě informuje čtenáře, fabuluje a vlastní dojmy a politicky podjatá přání vydává za skutečnost

a podsouvá M. Grebeníčkovi na pravdě se nezakládající údajné přiznání toho, co se nestalo. Deník nereagoval omluvou za Gazdíkem vyrobené „Doznání“ a nezveřejnil podobu toho, co bylo při křtu knihy řečeno.

Redaktor Lidových novin Petr Zídek 16. září 2009 v článku pod názvem „Co přiznal Grebeníček?“ zpochybňuje interpretaci redaktora Jana Gazdika a uvádí, že podstatná část Grebeníčkovy knihy *Hradba vzdoru* je vášnivou obhajobou nevinu jeho otce, který sadistické činy nikdy nespáchal. Zídek se domnívá, že Gazdík volně fabuluje, že pana Grebeníčka staršího je třeba přenechat historikům, jejichž úkolem je věrohodně objasnit, zač byl odpovědný.

Ale Grebeníčkova kniha je zajímavá jako úžasný doklad komunistické interpretace poválečných dějin: Únor 1948 byl podle ní pokus o pravcový puč, který nevyšel... zisk absolutní moci KSČ byl proveden zcela ústavně... to, co bylo předmětem trestního stíhání v 50. letech, bylo a je trestné ve všech státech a za všech režimů... současnost je dobou „chronického úpadku“ proti době normalizace, kdy nebyli nezaměstnaní... Tyto bludy, které šíří M. Grebeníček, by podle Zídka měly být široce komentovány a vyvráceny. Zídovo stanovisko vychází z teze, že vítězové Listopadu 1989 určují pravdu, kdežto M. Grebeníček bere v úvahu SKUTEČNÝ PRŮBĚH UDÁLOSTÍ – v tomto pojetí napsal úvodní pojednání ke sborníku statí několika pražských i brněnských autorů, který pod názvem OSMAČTYŘICÁTÝ vydalo OREGO k 60. výročí únorových událostí 1948.

Karel JANIŠ

MOJE POZNATKY A ZKUŠENOSTI Z NAŠÍ NEDÁVNÉ HISTORIE

(Dokončení ze strany 6)

neboť stávající buržoazie maximálně vykořisťuje pracující a když se jí to hodí, odsouvá celou výrobu do jiných částí světa, kde tamní dělníky může ještě více vykořisťovat.

Roste trvale zadluženost státu, která již nyní dosahuje stomiliardové částky. Obdobné je to i v domácnostech občanů. Nízké výdělků proti západní Evropě téměř o dvě třetiny, trvale rostoucí životní náklady – růst cen potravin i dalších výrobků, zdražování nájemného a dalších služeb potřebných pro důstojný život vedou k tomu, že se zadlužují i občané a i tento dluh přestavuje také několik set miliard korun. Zatím je v nedohlednu, kdy se tento vývoj zastaví, neboť stávající vládní seskupení i to dřívější žádné vhodné řešení nemá.

Není řešením trvale dál prodávat státní majetek, a to pod cenou. Je třeba

stávajícím představitelům připomenout, že jen hlupák může prodávat podnik, který je vysoce ziskový. Vysoce zisková byla do roku 1989 celá ekonomika a ročně přinášela do státní pokladny miliardové zisky.

To však stávající vládní sestava vyřešit nemůže a neumí. Tento stav svědčí o tom, že dnešní vedoucí politici buď ekonomice nerozumí a nebo to činí záměrně, protože jim toto řešení přináší velké osobní finanční výhody.

Co by bylo ve stávající situaci vhodné učinit?

Je třeba předně zastavit prodej dalších státních podniků a v nich zabezpečit potřebnou ziskovost ve prospěch státní pokladny. Nastoupit cestu postupného zpětného výkupu podniků státem i na úvěr, aby svým ziskem zvýšily přísun peněz do státního rozpočtu. Dále je třeba upřesnit daňový systém,

aby podnikatelé, kteří mají vysoké zisky, byli více zdaněni a zvýšil se příliv peněz do státní pokladny. To stávající politici, kteří vedou stát, nedělají a naopak stále více zvyšují nepřímé daně, aby více platili všichni občané, jen ne ti nejbohatší.

Co na závěr?

Nezbývá než doufat, že se občané přesvědčí, že stávající politický systém a jeho dnešní vedoucí politici nedávají záruku ke zlepšení životních podmínek občanů, a proto v příštích volbách dají hlas těm, u nichž je záruka ke změně k lepšímu systému.

KNÍŽEPÁN

*Není už nejmladší.
Vypadá dost sklesle.
Neměl by si zdřímnou
v premiérském křesle?*

Alois REICH

○ PŘIJEL JOE, MUŽ S KRABIČKOU NÁPLASTÍ. – Tak nazval svůj komentář k příjezdu amerického viceprezidenta USA Bidena v Mladé frontě Dnes 23. října 2009 vedoucí zahraniční redakce Teodor Marjanovič. Biden bude samý úsměv, samé potřásání rukou, samé vznosné promluvy o trvalém spojenectví, o tom, že Amerika nikdy nedopustí, aby se nám přihodilo nějaké nové „o nás bez nás“... Nebudete tam mít ten radar, řekl Barack Obama. Nedoval však: i když se vaše vlády rozhodla ho troufale prosazovat navzdory odporu valné části české veřejnosti (*vzácné přiznání od našeho „bushovce“*) a zároveň nemalá opačně smýšlející část Čechů v něm viděla pojistku proti putinovské rozpínavosti (*přiznání, proti komu měl být rada u nás namířeno!!*). Hlavně však Obama neřekl nic takového, co by zabránilo okamžitým triumfalistickým orgiím v Kremlu. Ten se cítil potvrzen v tom, že výhrůžkami a zastrašováním docílil svého dost pravděpodobného největšího diplomatického úspěchu od rozpadu SSSR. Tohle BYLO NEJVĚTŠÍ POTUPOU ČESKÉ REPUBLIKY – nikoli to, že plán na výstavbu radaru skončil v koši pod Obamovým stolem (*podtrhuji tuto vele-nehoráznost autora článku*). Šéf Bidena dal okatě najevo, že na přátelských vztazích s Ruskem mu záleží víc než na kamarádství s těmi zeměmi, v nichž stále mají dost silné slovo hodně proamericky založení lidé (*těch je plno hlavně v televizních pořadech a v denících napravo orientovaných*). Česko a Polsko jistě nejsou pupkem světa, přesto mohou být v očích USA považovány za dost vzácné země, antiamerikanismus tu není všeobecně vyznávanou módou (*autor se pohybuje hlavně mezi „bushovci“*)... Už to, že sem viceprezident přijel, je přiznáním toho, že si USA uvědomily, že se zachovaly trochu nešťastně. Ale volat bravo! A propadat nadšením by bylo hodně naivní a hlavně komické (*ta drzost radar u nás nezřídí, „rakety“, to přece není ono!*). Situaci vystihl titulky v Hospodářských novinách 23. - 25. října 2009: Počítám s vámi. Biden nabízí účast v novém obranném systému, který má nahradit uran (*ale to naše „bushovce“ velmi málo potěšilo, to je pro ně velké zklamání!*).

○ DOBA RATZINGEROVA. – Václav BĚLOHRADSKÝ (1944) tak nazval článek v Právu z 15. října 2009. Uvádí, že zatímco na 2. vatikánském koncilu se církev otevírala světu a pokusila se vy-

rovnat s moderní společností, dnešní papež usiluje o ukončení sebereflexe křesťanství a o obnovu ochranných korдонů kolem křesťanských pravd, Evropa se musí vrátit ke svým kořenům a přijmout tradici, která je založena na zjevené pravdě křesťanství... popření této tradice by ohrozilo národní identitu evropských národů... Strategie papeže je jednoduchá: zredukovat kulturu na SLUŽKU TRADICE, tak jako kdysi byla filozofie služkou teologie. Dva příklady fundamentalistického boje papeže proti pokusu relativizovat tradici na základě rozumu a svobodné vůle občanů: Církev hlasitě protestovala proti pokusu italské vlády prosadit v parlamentu přiznání daňových pracovních a sociálních výhod nesezdaným párům žijícím spolu alespoň 9 let. Církev rozpoutala brutální kampaň proti otci italské dívky Eluany; 15 let

STŘÍPKY VARUJÍCÍ

bojoval před soudy o právo splnit její vůli formulovanou před nehodou, po níž upadla do kómatu a vysvobodit ji z její nedůstojné existence umělou výživou – otce církev nazvala vrahem... Papež narozený jen 16 kilometrů od Hitlerova rodiště, považuje náboženství za jedinou obranu před novými Hitleri. Ale dějiny 20. století ukázaly, že náboženství je nepevnou obranou demokracie – protože všechny tradice se dnes nezvratně relativizují a zatemňují... katolická tradice je spjata s banalizující mocí médií, která potřebuje příjezd cirkusu, lidé jsou vzrušení a těší se na příjezd „Svatého otce“; seklarizovaný člověk odmítá věřit, že řešením jeho krizi by mohl být návrat k tradicím (*tak argumentoval V. Bělohradský v besedě s T. Halíkem na ČT 24 dne 28. září 2009*).

○ VZKAZ PAPEŽE ČESKÉ CÍRKVI. – Tomáš HALÍK (1948) v Katolickém týdeníku č. 42 uvedl, že papež „uložil“ české církvi tři úkoly: vést intelektuální, etický a lidský dialog mezi agnostiky, klást důraz na vzdělání a výchovu a dále na charitu. Podle T. Halíka by papežova návštěva neměla zůstat nostalgickou vzpomínkou a dodává – kdo se ujme plnění uvedených tří úkolů? (*„Plnění“ úkolu vést dialog se „ujali“ někteří diváci – praktikující věřící, kteří se ozvali: Proč jste vzali do vysílání V. Bělohradského? Ještě že tam s ním byl i Tomáš Halík! Tak*

si někteří věřící představují papežovu „lásku v pravdě“ ve skutečnosti!).

○ SVÁTEK REPUBLIKY. – V malém sloupku v Deníku 29. října 2009 publicista Ivan HOFFMAN uvedl, že u nás dějiny slaví jen úzká skupina politiků a historiků s hrstkou pamětníků... protože předmětem oslav je politika. Proč bychom slavili, že někdo pozbyl moc nad našimi osudy či osudy našich předků a jiný tu moc získal?... Republiku si můžeme ocenit jako společenství, jako instituce je k zlosti (*mocně přispěl k nezájmu občanů účastnit se akcí v dny státních svátků, ještě měl uvést: proč slavít, když společný stát neexistuje*).

○ MLÉKO V POLI. – Tentýž I. HOFFMAN o den později napsal, že v globálním kapitalismu není míst ani pro mléko zemědělců, ani pro ně. Mohli předvídat, že většina obyvatel dá přednost mléku obchodních řetězců... vyléváním mléka jsou zemědělci řetězcům pro smích (*i když v polích skončily statisíce litrů mléka? Místo aby skončily ve školách, v domovech důchodců?!*).

○ K ZASEDÁNÍ ÚV KSČM 31. října 2009. – Poněvadž šlo o volbu nových místopředsedů ÚV KSČM, média zasedání věnovala velkou pozornost. Alexandr MITROFANOV v Právu 2. listopadu 2009 napsal, že ... noví zástupci předsedy Vojtěcha Filipa nevyvolávají žádné otazníky, zda jsou skuteční komunisté, anebo soc. dem. úchylkáři... nástup nefalšovaných komunistů do vedení strany a očistění její tváře OD SKVRN DOLEJŠISMU A RANSDORFISMU musí být... dobrá zpráva... (*to je velmi neobvyklá charakteristika dění v KSČM!!*).

○ Z NOUZE CTNOST. – Předseda ODS M. Topolánek na tiskové konferenci 3. listopadu 2009 ušil z ostudy poslance Marka Bendy kabát příkladu pro podobné případy: doplnit rigorózní práci a požádat o její obhajobu. Na tiskové konferenci ČSSD téhož dne řekl Bohuslav Sobotka, že Marek Benda by neměl zastávat funkci předsedy ústavně právního výboru Sněmovny Parlamentu ČR. A Ivan Hoffman v Deníku 3. listopadu 2009 doporučil doplnění titulu tak, že místo JUDr. Marek Benda by se řeklo plzeňský JUDr. Marek Benda... adjektivum „plzeňský“ by se udělovalo usvědčeným rychlostudentům, opisovačům a těm, kterým byly protekcčně uznány závěrečné práce vykazující vady. Doplnění titulu by proti jeho odebrání mělo jednu výhodu: ostudu by už těmto plzeňským vzdělavcům nikdo neodpáral (*velmi výstižný návrh, ale nereálný!*). **KJ**

INVALIDNÍ DŮCHODY SE OD LEDNA 2010 VÝRAZNĚ PROMĚNÍ

Naše česká pravice opět uvádí do praxe jedno z opatření, které mají ožebřit sociálně slabé a zdravotně postižené. Vyplývá to z nového zákona o důchodovém pojištění, který začne platit 1. ledna 2010. Totiž, od 1. ledna se budou místo důchodů plného a částečného lidem vyplácet tři druhy penzí. Kritéria pro jejich získání budou přísnější.

Pojištěnec bude nově invalidní, jestliže mu kvůli dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu poklesne pracovní schopnost nejméně o 35 procent. Tito lidé dosáhnou na první stupeň invalidity, který má rozpětí do 49 procent. Invalidita druhého stupně bude znamenat pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 procent, nejvíce však o 69 procent. Nejtěžší, tedy třetí stupeň invalidity, se bude týkat osob, kterým poklesla pracovní schopnost nejméně o 70 procent.

Náměstek ministra práce a sociálních věcí Marián Hošek uvedl, že v souvislosti s třístupňovou invaliditou MPSV připravilo vyhlášku, která nově stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě. Vyhláška z roku 1995 už nebyla v souladu s aktuálními poznatky o dopadech zdravotních postižení na pracovní schopnost. Hošek dodal, že to vyplývá i z odborných podkladů České lékařské společnosti J. E. Purkyně (ČLS JEP). Podle předsedy ČLS JEP Jaroslava Blahoše prognózu řady dříve nepříznivých stavů zlepšují nové a včasné lékařské metody v oblasti diagnostiky a léčby. Moderní medicína zmenšuje negativní důsledky a přispívá ke zlepšení kvality života a ke zvýšení schopnosti pracovního uplatnění.

Doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku:

- do 20 let méně než jeden rok
- od 20 let do 22 let jeden rok
- od 22 let do 24 let dva roky
- od 24 let do 26 let tři roky
- od 26 let do 28 let čtyři roky
- nad 28 let pět roků z posledních deseti let před vznikem invalidity.

Nově bude stanovena podmínka pro osoby, u nichž invalidita nastala po 38. roku. Rozhodná doba 20 let před vznikem invalidity a potřebná doba pojištění činí 10 roků.

Nadále zůstává zachován dvousložkový princip, který určí výslednou výši invalidního důchodu. Ten bude (stejně jako dosud) tvořen pevnou výměrou (její výše činí v současné době 2 170 Kč), a procentní výměrou, která činí za každý celý rok doby pojištění měsíčně:

- 0,5 procenta výpočtového základu u invalidity I. stupně
- 0,75 procenta výpočtového základu u invalidity II. stupně
- 1,5 procenta výpočtového základu u invalidity III. stupně

Přestože při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu ode dne, kdy došlo ke změně stupně invalidity, u dosavadních částečných in-

validních důchodů přiznaných před 1. 1. 2010 zůstane výše důchodu zachována i v případech, že tito lidé budou nově posouzeni jako invalidé I. stupně. Pokud jde o plně invalidní důchody, tam může dojít ke snížení na částku odpovídající I. nebo II. stupni invalidity od 13. splátky tohoto důchodu splatného po dni konání prohlídky.

Podle Haló novin upravil **did**

STALO SE V LISTOPADU 2009

3. listopadu v 9,⁰⁰ Ústavní soud v Brně vyhlásil soulad Lisabonské smlouvy s ústavním pořádkem České republiky. V 15,⁰⁰ prezident republiky smlouvu podepsal, i když s ní nesouhlasí, řekl, že Česká republika ztratila suverenitu. Zběsilý hon na prezidenta jako na „škodnou v revíru“, který podpisu předcházela, polevil jen málo. Při jeho příchodu na koncert 16. listopadu Monika Pajerová vykřikla „fuj“ a 17. listopadu při kladení věnce na Národní třídě ho provázela pískot a výkřiky „hanba“, ale také „ať žije Václav Klaus“.

10. listopadu naše vláda jmenovala nového eurokomisaře. Ani Špidla, Švejnár, Dlouhý, Tůma, Fischer, ale Štefan Füle! Na Kádřové správě naší televize vnikl poprask – co si vláda dovoluje – jmenovat člena KSČ a studenta Vysoké diplomatické školy v Moskvě; Martin Veselovský byl ten večer úplně bez sebe vzteky!

20. výročí Listopadu 1989 bylo ve znamení „dramaturga“ událostí Václava Havla, kdekdo mu děkoval, i Václav Klaus; byla ho plná televize, neštítel se provolat „Lidé, bděte! před totalitou“, bylo popsáno mnoho stránek v tisku a mnoho slov

v televizi, mnohdy až ne-smysluplných. Ministr Kocáb by nejráději KSČM zakázal, v tomto snažení není zdaleka sám. Václav Klaus, Petr Pithart a další dokonce knihu napsali – bude užitečné se k nim vrátit! Pro mnoho lidí byl 17. listopad spíš užitečným volným dnem.

19. listopadu byli do čela EU vybráni Belgičan a Britka, prý neznámí a nezkušení, zatímco zkušený a všeho schopný V. Havel a A. Vondra zůstali stranou! Kádřová správa naší televize – Veselovský, Drtinová, Železný – by je doporučila!

Na 20. kongresu ODS 21. - 22. listopadu M. Topolánek utrpěl vítězství, omluvil se za své přešlapy, blábolil o snech, v nichž se mu zjevuje Němcová a TOP 09, škodí nám Paroubek, Brusel a dokonce i Klaus, Rusko a USA; studenovělečnický ho doplnil Alexandr Vondra – za co dostal Nobelovu cenu Obama, který se klaní před Putinem, Čínou a japonským císařem. Obraz bídy a utrpení. A ODS chce znovu vládnout, pokračovat v tom, co „skončilo“ po pádu Topolánkovy vlády. Proto: *Mějme 20. kongres ODS na paměti až půjdeme v co největším počtu k volbám!!*

Karel JANIŠ

Zasmějme se na Silvestra

U SPEJBLA BUDOU OBĚDVAŤ

Oběd připravuje Helena Štáchová, loutkoherečka Divadla Spejbla a Hurvínka. Nejprve probíhá debata nad podobou typicky českého jídelníčku. Josefa napadne dát si jako předkrm RATHOVY jednohubky a jako polévku KALOUSKŮV bujón. Máníččina bábinka radí jako hlavní jídlo KLAUSKŮV tenisový loket. Pepa oponuje, že je moc libový a poněvadž má snížený žaludek, potřebuje něco, co by mu ho zvedlo. Hurvíněk kibicuje, aby si dal PAROUBKŮV bůček s GREBENÍČKOVÝM červeným zelím nebo TOP tlačenkou. Máníčce se z tohoto jídelníčku zvedá žaludek, vždyť jsou to ingredience po záruce, a poněvadž je vegetariánka, chce něco zeleného Hurvíněk radí, aby snědla BUR-

SÍKŮV salát. Ale Máníčka nechce salát, spíš nějakou sladkou tečku, třeba TOPO-LÁNKOVY čokoládové koule. A k nim by si dal Spejbl, aby neusnul, SCHWARZENBERGOVA turka. Ale holčička fňuká, že je jí těch uvařenejch líto, že nám leží v žaludku. Spejbl podotkl, že si to zavařili sami, neměli zapomínat, že když se přecpávají a ještě k tomu jírají z cizího, tak při tom nesmějí MLASKAT, to si jich pak dřív nebo později musí někdo všimnout!

I prostřednictvím jídelníčku lze současnou politickou situaci charakterizovat; dodávám, že jedině ČERVENÉ ZELÍ nám pomůže trávit obvyklou cestou!

Z textu v deníku METRO ze 6. listopadu 2009 vybral, podtrhl a upravil **KJ**

SE ZBYŇKEM SRBOU O FOLKLORNÍ INSPIRACI V MODERNÍM DIVADLE

Pro osmačtyřicetiletého děkana Divadelní fakulty Janáčkovy akademie v Brně režiséra doc. MgA. Zbyňka Srbu, Ph.D. byl folklor vždycky obrovskou inspirací. Už jeho diplomní práce na pražské DAMU v roce 1986 nesla název *Folklorní inspirace v moderním divadle*. Vyjádřil ji v celé řadě svých inscenací, zejména v Roku na vsi Aloise Mrštíka a v Maryši Aloise a Viléma Mrštíků v brněnském Národním divadle nebo v pražském Národním divadle, kde ve spolupráci s dramaturgem Miloslavem Klímou inscenoval Pašije aneb *Theatrum passionale*. Byl režisérem už osmi desítek inscenací na profesionálních scénách a i šéfem činohry mosteckého Divadla pracujících a Mahenovy činohry brněnského Národního divadla. Městské divadlo v Brně uvedlo v jeho režii na 31. října světovou premiéru osobité inscenace, která chce být jak poetickou líbeznou oslavou vánočních svátků, tak zároveň zamyšlením nad dnešním smyslem Vánoc. Dílem, které by dokázalo starým lidovým textům vdechnout nový, dnešní smysl a představit známý biblický příběh přitažlivě pro soudobého diváka. Nese název Betlém – Pastorála aneb Hry vánoční. Autory jsou Václav Cejpek, Zbyňek Srba a Jan Šotkovský.

Když Městské divadlo prezentovalo svůj dramaturgický plán na nynější sezónu, připomnělo, že české divadlo již staletí čerpá z textů lidového barokního divadla. Že nás okouzluje svým půvabným archaickým jazykem, divadelními postupy zdánlivě jednoduchými, které však představují návrat k praslé elementární divadelnosti, i naivitou, s níž traktují převážně biblické příběhy optikou i pohledem prostých venkovanů. Jsou to texty plné okouzlení, vroucné zbožnosti a místy až drsně zlidšťujícího humoru. Právě po těchto podkladech se odhodlala sáhnout tvůrčí trojice.

Zbyňka Srby celý projekt Betlém – Pastorála aneb Hry vánoční vychází ze snahy nepopřít tradiční líbezný obraz českých vánoc, ale zároveň jít nad rámec, který umožňují jednotlivé lidové texty. Ty jsou ostatně často fragmentární, zpracovávají jen jednotlivé epizody. „Pracujeme s celou řadou zdrojů a textů – s texty biblickými, rakovnickými a semilskými vánočními hrami, s Pastorálkou Leona Schillera, s valašskými a jinými lidovými písněmi a s texty Ladislava Fukse, Franze Werfela, Josefa Kainara a Milana Rúfuse. Snažíme se rozšířit rozměr látky několika směry. Za prvé formálně – kombinací realistických,

Bohumil Hlaváček

vlastně psychologizujících scén, komediálních výstupů, úryvků z lidových textů, koled, biblických citátů i obrazových vizí a pohybových výstupů. Za druhé pak obsahově. Kromě samotného příběhu vánoční noci se všemi jeho plány – Josef s Marií, Herodes, tři králové, pastýři – se objevují i události vlastnímu narození předcházející: Adam a Eva, zvěstování Marii i Josefovi, rozhovor Marie s Alžbětou. A také následující – vize z budoucího Ježíšova života až po ukřižování, čímž by se mělo akcentovat propojení s chystanými Pašijemi. Konečně

se objevují scény a obrazy zdánlivě ne-související jako obrazová montáž současného města Betléma, Židé na lodi plující do zaslíbené země a jiné, které však mají vytvářet kontrastní obraz současného světa a zobrazovat různé podoby zla. Jsou to momenty zpřítomňující v podvědomí důvody, proč bylo (je) třeba Spasitele“, vysvětluje Srba.

V inscenaci s bezmála čtyřmi desítkami rolí vystupuje také klezmerská a hu-decká kapela. Scénu navrhl Jaroslav Milfajt, kostýmy Andrea Kučerová za spolupráce Evy Mesarč Jasičové. Hudba a hudební nastudování jsou dílem Dalibora Štrunce.

DER FILM

Pod tímto názvem proběhl v říjnu v kině Art festival německého filmu. Jednalo se o zajímavou přehlídku složenou z děl, jež divák neuvidí ani ve filmové produkci ČT 2, mimochodem dosti často problematické. Úvodní film *V zimě* tomu bude rok (režie Caroline Link Německo 2008) řešil rodinné trauma vyvolané sebevraždou jednoho člena rodiny. Pohled na film může být dvojitý. První, jedná se o vy-spekulovaný problém jehož řešení je konstrukce neboť traumatizující zážitky jsou nepřenositelné. Druhý pohled je hodnocení vyšší střední vrstvy konfrontované se smrtí. Jde o svět úspěchu a úctyhodnosti a je otázka zda sebevražda příslušníka této vrstvy je projevem přecitlivělosti nebo společenské negace. Vše je rámováno kvalitními hereckými výkony. Z dalších filmů možno uvést tragický milostný trojúhelník v Jerichow (režie Christian Petzold Německo, Francie 2009), kde voják po návratu z Afghánistánu hledá útočiště z válečných zážitků u manželky tureckého emigranta. Podle knihy dětského spisovatele Otfrieda Preusslera *Krabat* byl natočen *Čarodějův učeň* (režie Marco Kreuzpainter Německo 2008). Ve velmi autentických historických kulisách šlo však o variace na pohádku *O sedmi havra-*

nech. Pozoruhodný byl *Kostel svatého Mikuláše* (režie Frank Beyer Německo 1995). Film zpracovával události v Lipsku v roce 1989 v jejichž středu byl mikulášský kostel jako centrum demonstrací předznamenávajících pád režimu NDR. Velitel silových složek v závěru filmu konstatuje „Byli jsme připraveni na všechno jen ne na modlitby a svíčky“, jež demonstranti nesli v průvodu. Pro současného diváka má idealismus demonstrantů hořkou příchuť a příkře kontrastuje s dnešní realitou. Těžko si představit koho z dnešních mocných by demonstrace se svíčkami a modlitbami přesvědčily, aby odstoupil. *Drtič kostí* (režie Wolfgang Murnberger Rakousko 2008) je z jiného soudku. Jde o parodii pokleslých filmů jimiž nás zásobuje televizní obrazovka. Hororový příběh je vyprávěn s vážnou tvář a smyslem pro absurdní humor. Divák najde co mu libo. Ruské mafiány spolupracující se slovenskou policií a mladinkou rómskou prostitutku v jejich spárech. Kontroverzní hrdina ji z lásky zachraňuje a na pozadí malebných Alp končí mafiány v mlýnku na maso- drtiči kostí. Film je svižně natočen a má inteligentně provokovat konzervativního rakouského diváka. Do našich kin se nedostane, což je škoda. /V/

PŘÍSPĚJTE, AŽ HEIKO ZŮSTANE

Brněnská zoo se rozhodla požádat veřejnost o příspěvek, aby se co nejdříve shromáždily finanční prostředky na nutnou úpravu výběhu dželad. Ten už nevyhovuje, neboť samec Heiko už dvakrát překonal vysoké oplocení opatřené elektrickým ohradníkem a unikl. Ředitel zoo Martin Hovorka uvedl, že v letošním roce už v rozpočtu žádné volné peníze nejsou. Dodal, že pokud by se peníze na úpravu výběhu nesehnaly, musel by slavný opičák do jiné zahrady. Zatím je umístěn odděleně v méně prostorné kleci na veterinární ošetřovně zoo.

SMS ve tvaru Heiko na číslo 902 77 40 stojí 40 Kč. Dárce obdrží děkovnou SMS (kterou je nutno uložit v mobilu), a získá tak volnou vstupenku do ZOO Brno v den, kdy bude zrekonstruovaný výběh slavnostně otevřen. SMS lze posílat do 31. ledna 2010.

did

BRNĚNSKÝ HUDEBNÍ

PODZIM

Nejvýznamnější událostí na hudebním pódiu v celé brněnské hudební sezóně byl 44. mezinárodní hudební festival Brno 2009 Moravský podzim. Měl podtitul Variace na téma Bohuslav Martinů a oslavoval tak letošní výroční rok skladatele.

Z věhlasných orchestrů vystoupili v Brně poprvé Stuttgarter Philharmoniker. Pod temperamentní taktovkou Gabriela Feltze provedli Martinů Symfonii č. 6 a spolu s Českým filharmonickým sborem Brno a německými sólisty Mendelssohnovu kantátu Valpuržina noc na slova z Goethova Fausta. Zatím co Martinů byl proveden s temperamentem, ale přesně, v případě kantáty lze o dramaturgickém záměru i provedení diskutovat. Pro našeho posluchače však šlo o přiblížení málo hrané skladby známé mu spíše jako slovníkové heslo.

Dalším z věhlasných orchestrů byla Česká Filharmonie. Za řízení slavného brňana Zdeňka Mácala střídajícího dirigentské pulty světových orchestrů a klavíristy Daniela Wiesnera uvedla Martinů Invence pro orchestr a Brahmsovu Symfonii č. 2 se vším očekávaným leskem. Obecenstvo ocenilo výkon potleskem ve stoje a dirigent se promluvou od dirigentského pulstu přihlásil k rodné čtvrti Královo pole.

Wiener Symfoniker vystoupili v Brně opět po třiceti letech tentokrát pod Američanem Leonardem Slatkinem, neméně slavným jako Mácal, s Šostakovičovým Violoncellovým koncertem č. 2 interpretovaným argentinskou cellistkou Sol Gabettou a Dvořákovou Novosvětskou. Osvědčili vídeňský smysl pro melodiku i v přídatku Straussových valčíků.

European Union Chamber Orchestra složený z nejlepších mladých hráčů Evropské unie přijel s Mendelssohnem, Dvořákem, Haydnem a Martinů a plně potvrdil svou pověst.

Z komorních koncertů za všechny jmenujme zážitek z vystoupení klavíristy Martina Kasíka s programem, kde byla zastoupena Dubnová preludia Vítězslavy Kaprálové. Skladatelka v nich reagovala na první setkání se svým učitelem a budoucí láskou Martinů. Provedení plně odpovídalo duchu skladby. Mohli bychom jmenovat ještě další exkluzivní festivalové koncertní zážitky, ale nezbyvá než konstatovat – jednalo o jeden z nejlepších festivalů z řady trvajících bez šesti let půl století. /V/

JUBILEJNÍ ŠESTNÁCTKA

Jak informovaný čtenář správně tuší, jedná se o mezinárodní výběrovou soutěž nekomerčních krátkých hraných filmů Brněnskou šestnáctku, jež letos dovršila svou padesátku. Jako každý rok se jednalo o reprezentativní přehled filmové amatérské branže doplněné nekomerčními celovečerními filmy profesionálů.

Téma oceněných filmů se proměňuje, ale letos se dá vystopovat linie překračování hranic. Do této kategorie patří Bába (režie Zuzana Kirchnerová, ČR 2008) oceněná hlavní cenou a zlatou medailí v kategorii Student. Jde o hranici mezi mládím a bezmocným stářím a její překračování. Totéž lze říci o Večerní písní (režie Franke Thielecke, Německo 2008) oceněné stříbrnou medailí v kategorii Student, kde jde o hranice vůči emigrantům a Metropolitním přívozu (režie Juan Gautéir, Španělsko 2009) oceněným stříbrnou medailí v kategorii Nezávislý profesionál, kde se jedná o skutečné hranice mezi Marokem a Španělskem.

Z doprovodných programů lze za všechny jmenovat rumunský film Kalifornské snění. Jde o příběh výpravčího, který zastaví na zapadlé rumunské železniční stanici americký vojenský transport jedoucí do Bosny. Výpravčí v dětství prožil bombardování a rodinu mu zlikvidovali napřed nacisté, později poválečná totalita. Zastavením vlaku s radarem chce zabránit bombardování Jugoslávie. Navíc, může si to dovolit, Rumunsko v té době není v NATO. Vojenský transport tak oficiálně neexistuje a nemá ani průjezdní povolení. Z absurdní situace těžší ke stanici přilehlá ves. Starosta má zájem o družbu s Kalifornií a americké investice. Místní dívky by se rády provdaly za americké vojáky a tak utekly před bezvýhodnou vesnickou realitou. Film chvílemi připomíná Formanovo Hoří má panenku, chvílemi Feliniho, má tah jugoslávských a rumunských filmů a jako vše na Balkáně končí tragicky. Jen škoda, že ho bylo možné vidět pouze v kině Art. /V/

ZIMNÍ VEČERY V MORAVSKÉM ZEMSKÉM MUZEU

Zimní večery se trávily za starých časů úplně jinak, než je tomu nyní. Rádio, ani televizi lidé neznali, zato práce bylo dost. My starší si to pamatujeme, když ne jinak, tak alespoň ze starých filmů a vyprávění našich rodičů a prarodičů. Aby si i dnešní děti udělali představu jak se kdysi žilo, a jak lidé trávili zimní čas, připravilo dětské muzeum Moravského zemského muzea výstavu nazvanou »Za dlouhých zimních večerů«. Zjména děti, ale i dospělí si mohou připomenout, jak vypadala vesnická chalupa, že lidé tehdy tkali, zašívali, drali peří a pochopitelně se také starali o zvířátka, která byla v každé chalupě. Chodili k sobě na návštěvy – vypomáhat, povídali staré příběhy a pověsti, zpívali... a měli k sobě blíž. Ilustrační foto.

Výstava, připravená ve spolupráci se slováckým muzeem v Uherském Hradišti a Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm potrvá do 5. března příštího roku. Její vernisáž doplnil zpěv a povídačky folklorního souboru Staří Líšňáci. Nutno poznamenat, že velmi hezky a vtipně. did

Foto © Tibor Dávid

BABÍ LOM

Babí lom – je název publikace, určené převážně turistům, jejíž prezentace se uskutečnila na sklonku října v budově krajského úřadu. Pracoval na ní spolu s desítkami spolupracovníků Ing. Jan Černošlák. Kniha obsahuje mnoho faktografických, geologických, historických a dalších údajů a informací o této dominantě s rozhlednou nacházející se na sever od

Brna. Věnována je stému výročí začátku organizované české turistiky. Doplněna je množstvím fotografií. Vydalo ji nakladatelství Littera. Prodávát se bude za 239 korun. Druhá prezentace se symbolicky uskuteční 1. ledna příštího roku přímo pod rozhlednou. Novoroční pochody na Babí lom mají už letitou tradici. did

14. prosince 2009 si připomíná 85. výročí narození. Rodák z Prostějova vystudoval lékařskou fakultu Masarykovy univerzity v Brně a specializoval se na patofyziologii se zaměřením na kardiologii, kardiochirurgii a biomechaniku krevního oběhu. Od konce 60. let byl po třicet let v čele Ústavu patologické fyziologie a současně Výzkumného centra pro biomechaniku umělého krevního oběhu.

Publikoval stovky vědeckých prací, monografií a učebnic, obdržel velké množství našich i zahraničních vyznamenání, medailí a ocenění. V roce 1999

byl Mezinárodním biografickým institutem v Cambridgi zařazen mezi 2000 nejvýznamnějších vědců 20. století.

Od roku 1946 je členem a funkcionářem naší strany. Byl též členem MěV KSČM v Brně a ÚV KSČM. Jeho články ve stranickém tisku byly věnovány problematice stranické práce a zejména kritickému hodnocení současného stavu našeho zdravotnictví.

MěV KSČM a redakce ECHA profesovi Vašků upřímně blahopřejí k významnému životnímu jubileu a přejí mu pevné zdraví a spokojenost v dalších letech života. **Karel JANIŠ**

PROFESOR PHDr. LUDVÍK TOŠENOVSKÝ, CSc. TĚŽ JUBILUJE

Člen ideově teoretické sekce MěV KSČM v Brně a aktivní účastník diskusních čtvrtků a seminářů pořádaných MěV KSČM, se na Štědrý den – 24. prosince 2009 – dožívá neuvěřitelných 92 let. Je autorem mnoha prací o pravdivosti našeho poznání zejména z období, kdy působil na filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a o problematice stranické práce

z doby po listopadu 1989. Připravil k výňatkům z těchto prací komentáře, které vyšly pod názvem „Za pravdou ve filozofii v průvanu společenských proměn“.

MěV KSČM a redakce ECHA profesovi Tošenovskému blahopřejí k životnímu jubileu a přejí mu mnoho zdraví a další tvůrčí úspěchy. **Karel JANIŠ**

ŽIJE V NAŠÍ PAMĚTI

V prosinci 1994 – před 15 lety – odešel od nás soudruh doc. PhDr. Otakar FRANEK, CSc., poválečný redaktor brněnské Rovnosti, iniciátor a dlouholetý ředitel Muzea dělnického hnutí v Brně, autor mnoha publikací, statí a článků o významných událostech dělnického hnutí a KSČ (stávky v rosicko-oslavanském revíru v prosinci 1920 a na rozhraní let 1932-1933, 1. máj, dějiny Rovnosti atd.), o vý-

znamných osobnostech (Josef Hybeš, Pankrác Krkoška, Josef Juran, Bohumír Šmeral, Josef Hlavička atd.). V několika svazcích vyšly jeho Dějiny VUT v Brně, Koncernu brněnské Zbrojovky, Dějiny Jihomoravských energetických závodů. Byl též autorem scénářů výstav a filmů, mnoha přednášek o životě pracujících. Příští rok v březnu vzpomeneme jeho nedožitě 90. narozeniny. **Karel JANIŠ**

RŮŽENA KUČEROVÁ VYDALA ROZETU

»Rozeta« je prostý titul nového cédéčka dvou absolventek brněnské konzervatoře, zabývajících se hudbou od renesance až po hudbu 19. století. Při výběru repertoáru kladou největší důraz na propejení hudebních prvků vážné a lidové hudby, která je ve svém konečném projevu vždy rozmanitá a svěží. V jejich programu zazní dudy tradiční i středověké, viola, housle, různé flétny a kytara. Na tomto nosiči s 18 skladbami o celkové délce 39 minut s flétnistkou a dudáčkou Růženu Kučerovou a kytaristkou Olgou Dvorskou spoluúčinkují členové Brněnských gajdošů. Dudáčka a flétnová sóla hraje Růžena Kučerová, působící v Brněnském rozhlasovém orchestru lidových nástrojů, houslová a violová jeho umělecký šéf a primáš Jindřich Hovorka.

Růženu Kučerovou, která začala s Brněnskými gajdoši natáčet v rozhlasu větši-

nou brněnský a valašský hudební folklor už v roce 1980, získal pro BROLN právě Hovorka. Spolupracovala s ním jako flétnistka, dudáčka i zpěvačka, dělávala i dramaturgii. Vlastní celý arzenál starých nástrojů – středověké dudy královské i barokní moldánky, tradiční české dudy i dudy moravské a mnoho různých píšťal.

Olga Dvorská je hudební veřejnosti známá i jako zakladatelka kytarového festivalu v Mikulově, který patří už 23 let k nejvýznamnějším akcím svého druhu ve střední Evropě a jehož hlavním cílem je představit špičkové osobnosti světa klasické kytary.

Cédéčko Rozeta je šestým vydavatelským počinem Růženy Kučerové. Vydala ho sama jako Hudební agentura Rezonance (rk.flauto@seznam.cz).

Bohumil HLAVÁČEK

Jubilanti vánočního času

- 16.11. Anna FORMÁNKOVÁ**, 75 let, ZO KSČM 2711
- 2.12. Rostislav NOVOTNÝ**, 83 let, ZO KSČM 0305
- 2.12. Pavel VÍREC**, ZO KSČM 0505
- 4.12. Ing. Vít PODLIPNÝ**, 55 let, ZO KSČM 1101
- 5.12. František PARTYKA**, 85 let, ZO KSČM 0305
- 6.12. Marie BAUMOVÁ**, 88 let, ZO KSČM 2101
- 7.12. Vlasta STAŇKOVÁ**, 80 let, ZO KSČM 1101
- 9.12. Věra MÁLKOVÁ**, 83 let, ZO KSČM 2701
- 10.12. Ing. Josef ROUSEK**, 83 let, ZO KSČM 2701
- 14.12. Stanislav SKOUPÝ**, 86 let, ZO KSČM 0305
- 14.12. prof. MUDr. Jaromír VAŠKŮ, DrSc.**, 85 let, ZO KSČM 0305
- 17.12. Bohumil ŠÍBL**, 80 let, ZO KSČM 0505
- 18.12. Augusta HRNČÍŘOVÁ**, 86 let, ZO KSČM 2701
- 19.12. Miroslav DVOŘÁČEK**, 85 let, ZO KSČM 0502
- 23.12. Jiřina GLOSOVÁ**, 89 let, ZO KSČM 2709
- 25.12. Mgr. Svatopluk KOPEČEK**, 76 let, ZO KSČM 3002, člen Unie českých spisovatelů
- 25.12. Marie DOSTÁLOVÁ**, 88 let, ZO KSČM 2101
- 30.12. JUDr. Jiří KRÁSNÝ**, 86 let, ZO KSČM 0305

Všem jubilantům děkuji za odvedenou práci pro stranu a společnost a dobré zdraví a optimismus do dalších let přejí ZO (MO), MiV a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a také redakce ECHO. (did)

Rozloučili jsme se...

Dne 30. října zemřela po dlouhé těžké nemoci ve věku 66 let **s. Hana FORALOVÁ**, zakládající členka ZO KSČM 3004 a její dlouholetá hospodářka. *Čest její památce!* (zn)

POKROK NEJEN O KROK

Pídím se rýmu na město Mělník. Zná ještě čeština slovíčko dělník?

Alois REICH